नं० ४६७४ — घ

काशीविमुक्ति कन्याविवाह —
— सामग्री

पत्राणि ९ (नव)

नं० ४६६७४-घ

कापुरीविमुक्तिकन्याविवाहसामग्री

नं० ४६७४-घ

पत्राणि ९ (नव)

॥ मुक्तिविवाह ॥

॥श्रीगणेशाय नमः॥ यस्य प्रसादात्सैवल्यमचिराल्लभ्यते हरिः॥
तं कृपानिलयं शान्तं रामचंद्रं गुरुं भजे॥१॥ काश्यपो ध्यायं गौरीसी
तानिरंतं चिंतमनु॥ शिवं शिवायनोमस्याच्छिवरमाकृयं महः॥
॥२॥ मुकुंदं सिद्धं रुद्धिनाशादीहीनं ब्रह्मश्रीशो मे स विश्वाय प्रसाद्यं॥ मु
क्तिस्थानं सोख्यं गंगाभिषिक्तं काशीसंज्ञं ब्रह्मलिंगं स्मरामः॥३॥
भजे विश्वनाथं भवानीच गंगां गुहं भैरवं दंडपाणिं च ढुंढिं॥ रविं मा
धवं च ऋतीर्थं च काशीं गुरुं स्तीर्थदेवांश्च रामेश्वरं च॥४॥ श्रीका
शिकाधीश्वर विश्वनाथ गौरीमुखांभोजदिनाधिनाथ॥ भवांबुधे
र्मामवदीनबंधो रूपामृतार्ध्येम करस्थ जाने॥५॥ संहृत्यपापानि
महांतिमंसंमहन्निरंहः स्वमहःप्रदर्श्य॥ स्नुधाद्दशाक्लादय चंद्रमौ

न्ने शंभो शिवस्वाह्वय सार्थतायै ॥ ६ ॥ श्रीशंकरस्याश्रितशंकरा
स्मै कृतात्मयोगाय मुमेमुहूर्ते ॥ विदेहसभायां मणिकर्णिकायां
विमुक्तिकंन्याविमलां प्रदेहि ॥ ७ ॥ स्वयंवरे स्तौमि विमुक्तिकं
न्येतां ब्रह्मचर्यादहमप्यभीतः ॥ [illegible]लीषु वैनं श्रपि भक्तियोगा
न्मेदक चित्तं त्वधिका शिशीघ्रं ॥ ८ ॥ सौंदर्यमानंदनिधिं त्वमार्ये
विमुक्तिकंन्येतवपूर्णमस्ति ॥ नो चेत्किमुत्सृज्य सुदारपुत्रानस्म
त्यालयादस्मै सुधियो यतंते ॥ ९ ॥ काश्यां वधूः कापि न मुक्तिसं
ज्ञासं प्रार्थनीपापिसुरासुरेंद्रैः ॥ स्यक्तासुरूपान्सधनान्स
बंधून्सखींविरक्तेषु करोति चित्रं ॥ १० ॥ चित्रं सुकांतापि विमु
क्तिकांतासदन्वयावेदविरन्वयाहि ॥ शिवाश्रयैवात्रजडंधयं

२ गन्निकृष्टवर्णंश्चमुदा क्रीणीते ॥११॥ काश्यां विवाहो यमरुवैंअ-
यीपसाप्यते निर्दैन लक्ष्मगौः ॥ तस्मा[illegible]रित्यज्य धनार्जनादि
न् क्लेशान्भवंतोत्र सुखं वसंतु ॥१२॥ अत्रास्ति सामग्र्यपि मु-
क्तिकंन्या विवाहयोग्या विधिनैव सृष्टा ॥ मुनैरलभ्या सुजनैं
स्तुलभ्या शुभा भवाब्धेरपि नौरमेया ॥१३॥ शिवालयोंतर्गृहसं-
ज्ञकोत्र विमुक्तिकंन्यानिलयः पवित्रः ॥ यत्रास्ति साक्षात्सद-
यस्त्रिनेत्रः श्रीविश्वनाथो गिरिजार्द्धगात्रः ॥१४॥ वरस्य विश्रां-
ति विहारहर्म्यः समंडपो मुक्तिपुतोत्र धर्म्यः ॥ विश्वेश्वराद्द-
क्षिणतो निरंम्यः क्रूरोपि यं प्राप्य भवेत्सुसौम्यः ॥१५॥ स्ना-
नाय वापी तु विहारवापी मुच्येत यद्दक्षिणतोपि पापी ॥ यस्या २

स्फोटे भान्ति जटाकुटाः कलापी ज्ञाने स्फुटो भ्रूति धरः प्रतापी ॥१६॥
स्वैरं वमानास्य पिनाक्यसत्वं भ्रान्तात्मसाद्रिः स्तु हृदयमायाः ॥
यद्दृश्यायत्तमत्र भक्त्या तल्लीनं भोभवदेवतानां ॥१७॥
पुण्यात्रिभिर्मध्यरत्निस्पृयात्राग धारस्तु यां चास्तुतिवाग्विचि
त्रा ॥ यल्लेनयद्दर्शिकदेवपात्राविधानमेतत्तु समार्चनं हि ॥
॥१८॥ पर्दृष्टिलिंगनमस्क्रियादिर्थः संभ्रमः सोत्रस्तुन
र्तनादिः ॥ अपीउनेपाणिगणस्य कांघ्रपात तल्लीनं प्राणिम
यस्य मंत्रोः ॥१९॥ वेदांतशास्त्रश्रवणपद्धतं नमुक्तिकन्याव
रणं प्रियेण ॥ कृतार्थसम्पन्नननं स्वशास्त्या नमुक्तिकंन्या
वरणं महार्हं ॥२०॥ ब्रह्मानुसंधानमहर्निशं च तद्ध रस्या

मरलंघ्नन र्धे ॥ याऽनेष्ठु मेनं नरीह पंचतीर्थ्याः प्रदक्षिणा स्वेच्छ
न च स्यचास्य ॥ २१ ॥ एतन्नेयं साधनमत्र गाधंपाकृतावघट्टां
स्यैव निवासः सिध्यै ॥ यतीदृयोगी दुतपस्वि वेदांतवित्सुशर्मि
मेदी प्रियतादेः ॥ २२ ॥ यद्वीसलंसाप्नुमवस्तुवी ह्यामुभा नयेवि
घ्नविरनयेव ॥ सुखी नयानान्यरूतावमानं निंदनमयादेः
सहनं च मौने ॥ २३ ॥ व्रतोपवासादिकमर्चनं चेदृशे तानि च
त्वारि सुमधुतानि ॥ वेदोः समावर्तनमत्रबुद्धेः वर्त्तनं दुर्वि
षयाद्वदेभ्यः ॥ २४ ॥ संध्यासु चस्नानविशोधनं तत्कर्मागं
मज्ञानिलधारणं हि ॥ संकल्प एवोप्रशिवसमाश्रुच्ये
यबंधादिति निष्प्रपायः ॥ २५ ॥ आदौ सुहृत्प्रेषणमत्रसां ३

बोधिवेस्तु हृद्योजनमेव महत्तया ॥ देवप्रतिष्ठां कुरुते मे चार्यदर्भं
कुशाग्रपंक्तमेव लिंगे ॥ वंठ कणादाव पिमत्स्यमस्य रुद्राक्षसं
धारणमेव रक्ता ॥ पंचाक्षरो मंत्रवरः पवित्रः कन्यापितुर्वंश्य
कृशोधमंत्रः ॥ २६ ॥ मुक्तिस्त्रियो वश्यकरं नु जाप्यश्रीरुद्र
सूक्तादि कुमार्य जाप्यं ॥ मत्स्याज्यतांबूलफलादिरूपा
शंवुविद्योस्तुलसी च पुष्पा ॥ २७ ॥ प्रभाव एषोक्तिस्तु प्रभा
स्कैया [illegible] क्तिरनुत्तमां च दृष्टितशार्वभक्तिः ॥ स अभक्ति हेस्ता
र्पितत्तुक्तिमुक्ति विध्वस्तकर्म हृदयबीजशक्तिः ॥ २८ ॥ प्रभु
रंकं च काशीवसतिः स्वधर्मे निराकृतास अनिहेलयधर्मैः ॥
सम्यक्त्वहायी कृतमोक्षधर्मे हूरे निरस्तागमबोधधर्मैः ॥ २९ ॥

मु॰ वि॰ ४

सन्ध्यांगङ्गास्नानमनन्यलभ्यंस्वःसिंधुमुद्दीश्यनिमज्जनेहि॥
दिशोर्द्धुकूलानिविभूषणांमद्धिलेपनंभस्मह्योनिजांघ्री॥१०॥
मात्स्येभ्यबिल्वीतुलसीविमिश्रभ्रभीविधुनिमोऽल्पममत्त्व
मद्य॥गंगातरंगध्वानेरत्रधान्यःकल्पाणानत्येध्वनिरध्वनी
नः॥११॥वीथीषुपत्संचरणंहिकाश्यांमुमंतदाविष्वुरणांम
हिम्नः॥धवादिसंदर्शीनमञ्चसाक्षात्कुतादिसंस्थापितलिं
गवीक्षा॥१२॥सुपुष्पवृष्टिश्चसुरप्रगामोविकीर्णानस्र
जकृत्पुष्पवृष्टिः॥सुघोरसंसारदवाग्निरष्टिमीक्ष्याभिधा
नंदधिधेश्चदृष्टिः॥१३॥पुण्याहघोषोऽमहापवित्रत्र
यीपुराणास्मृतिमंत्रघोषः॥प्रकाशिताःहेमैकपकृपाविद्रो ४

षः स्खलो नदूरीकृतसर्वदोषः ॥ ४५ ॥ विवाहवेदीमणिकल्पिताभ्र
विभ्रोः शुभध्यानमहातपोभ्रः ॥ विरंचिमुख्याखिलदेवताभ्रः बउ
ननस्त्रायमहायशोभ्रः ॥ ४६ ॥ भागीरथीपूर्णसुवर्णकुंभो विभा
तियस्यामणतोपमाभः ॥ इंभोपि यज्ञेश्वनकृद्दंभः स्वर्गीभ
वेद्भुतभोगगुंफः ॥ ४७ ॥ वितानमाकाशमिहातिमानं सचंद्रता
रागणराजमानं ॥ ससिद्धगंधर्वमहाविमानं सफेनवीच्यञ्चि
जलोपमानं ॥ महान्प्रदीपो अत्र विभाति भानुः समस्तदिक्स्था
ससहस्रभानुः ॥ स्वभक्तपापार्त्तिसमिल्लशानुः सतीर्थ्यसंदोह
नकामधेनुः ॥ ४८ ॥ श्रीमंगलागौरवयसंकुलास्या गौरीचरामा
स्यमलाचलक्ष्मीः ॥ सिद्धेश्वरीसाविकराच्चदेवी वंदीसपो
निन्यपमेश्वरीवा ॥ ४९ ॥ सुमंगलानामीलतिता हिदेव्यः शुभे

५ मभव्याः सुरसिद्धसेव्याः ॥ भूषा प्रदोषव्रतहि दंडपालिस
पोवेव्योवासममहेशपालिः ॥ ४१ ॥ दुर्गादिदेव्या गुहभैरवौ च
5 मोत्तद्यः सिद्धिकराः प्रभुभस्य ॥ स्वरेवास्वलोलार्कम
म खसाबमुख्यास्तु सूर्याः प्रभदाः वरस्य ॥ ४२ ॥
अत्र प्रधानं सहितं हि राजो स्वपादपद्मानत देवराजः ॥
निजास्य संस्थानो जितेभराजः शंभुप्रियो भक्तकृता
त्मपूजः ॥ ४३ ॥ अत्राधिकारी खलु कालराजो महाघ
रुद्राधकभृन्नराजः ॥ निजांघ्रिसंसेवककल्पभूजः ५
स्वतेजसा येन पराजितोजः ॥ ४४ ॥ पूज्या भवानीपर

शंकरसख्यो देवौ सुसख्यौ प्रभुभेदेषु सख्यौ ॥ काशीपुरीवा
सिप्रभुभवतारख्यौ सदानुभूतानुपमात्मसौख्यौ ॥ ४५ ॥
अन्नान्नदात्री सद्रूपा च पूर्णा देवी सुधापात्रकरा ह्यप
र्णा ॥ सकंकणा कुंडलशोभिकर्णा चंद्रानना चंपकदाम
वर्णा ॥ ४६ ॥ नरस्तु सर्वोपरतो मुमुक्षुर्निरामयं ब्रह्मप
रं विविक्षुः ॥ प: श्रद्दधानः सततं नितान्तमुक्षुर्गुरुं भजेद्ब्रह्मस्तव
मयं पिपृक्षुः ॥ ४७ ॥ विधूतदोषात्रयधर्वविमुक्तिर्यस्मा
भवेज्ज्ञाग्यवतां प्रसक्तिः ॥ हेतुर्यदास्येमहतो विरक्ति
स्तथामलाराममपदाब्जभक्तिः ॥ ४८ ॥ दातोत्र विश्वेश्व
र एव साक्षाद्देवाधिदेवस्त्रिजगद्विधाता ॥ अस्मात्परम

दृ॰शि॰
॥६॥

तासुरराद्विजेता ब्रह्मादिदेवेशवरप्रदाता ॥४९॥ देवी
विश्वालाक्ष्यनुमोदयित्री सद्रत्नमूर्धाज्वलदिव्यगा
त्री ॥ पातिव्रत्यस्यापरनपत्नी पात्री प्रफुल्लप[illegible]द्माय
तचारुनेत्री ॥५०॥ अत्राविमुक्तेश्वर एव साक्षी रं वीदु
ह्नीस्तलस्तोत्र साक्षी ॥ यस्याप्रसादादिह मोक्षलक्ष्मी
रवाप्यते न शपतिं चाप्यलक्ष्मीः ॥५१॥ चंद्रेशावीरेश्व
रकृत्तिवाससिद्धिलोचनाद्यास्तु वधसपक्षाः ॥ श्रीराम
कृष्णौ नरहरिर्विराहः श्रीकेशवाद्यास्तु वरस्यपक्षाः ॥
॥५२॥ गंगादयः सार्धेहनेमदाद्याः सर्वत्र मान्याः
शिवविष्णुभक्ताः ॥ संध्यात्रये संगत देवसंघाः सभा

६

6

सदोघ्नत्रसंसिद्धसंघाः ॥५३॥ स्नानार्थमभ्यागतव
र्गिगेहेहि वनस्थतुर्याश्रमिणः सहायाः ॥ दयालवोध
र्मपरा विमायाः प्रशांतचित्ताः विगताभ्यसूयाः ॥५४॥
पुरोहितश्चक्रधरः सवेधा गजार्त्तिहृन्नक्रहरः सुमेधाः ॥
समाधवो यो द्विविधसुराधा नवेदयं वैदमयं कुमेधाः ॥
५५ ॥ मंत्राश्च मंदीकृतभेदतंत्राः पवित्रवेदांतगिरः स्व
तंत्राः ॥ विभिन्नदुर्वादिवचांसि [illegible] विद्धद्वचांसि वेद्यांसु
हृदां वचांसि ॥५६॥ मुहूर्त्तसंसृच्चक्र एवमत्सुर्भया
व होयश्च दिवोपि पत्युः ॥ मोहाभिधांतर्द्विहरश्च
बोधः पराकृतात्मैकमहाविरोधः ॥५७॥ परस्परे

६ स्नात्वा परात्परवीस्ता सुरवप्रदानर्घेन्निरञ्जिदस्ता॥ य
त्कारणं शंभुरूपा मयेस्ता भवाणिवो नारणवस्त्रदी
स्ता॥५२॥ मध्याह्नकालागतनीर्थकोद्योवरार्घ्यपा
7
त्रास्तिहस्तुद्धिरात्र्यः॥ पाद्यं नु हृद्ये मणिकर्णिकाया
मर्घोदकेकायनिधानमेव॥५३॥ उत्क्रांतिवेलाम्रम
हाम्बुपायोगौर्यार्कृतोयोमधुपर्क एषः॥ भोः सावधा
नो भववचिंतयेशामिल्या सुवाक्यं विहसावधानं॥५४॥
स्नानं समाधौ शिवचिंतनं यत्तदिष्टदेवाचनमत्रदिव्यं॥
शिवोपदेशोत्रहिकर्णमूलेवरस्य कर्णाभरणं प्रभा ६
हि॥५५॥ विभूतिचिन्मात्रनिजस्वरूपविलोकनं मंग

त्वेस्त्वेमनत्र॥ मर्कृष्णस्य वद्ध्वं जलितं तुल्यास्तु समेत नपुष्पा
भ्रनदीनरंगाः॥ ६२॥ ॐ कारः एकाक्षेनुभंगत्वाश्रीसंघः
प्रकाशी रूतसौख्यसाक्षिः॥ मंत्राक्षता वारिकणास्तु गं
गास्त्वापवयो न कलेन हेतुसंगाः॥ ६३॥ आसार्त्तिरत्रास्त
मिताशिवलार्त्तिनिन्मर्त्तिसाघावृतसौख्यमूर्त्तिः॥ पा
लिग्रहः प्राणवपुर्वियोगः प्रणुन्नजन्मादिविपत्तियो
गः॥ ६४॥ वेधाविवाहाग्निरिहास्तिसाक्षात्तपस्विप
चाग्निरत्रचपलस्समिद्धाः॥ तोजादिहोमस्त्वपुनः प्रपा
तोजलाग्निगर्त्तादिषु देहपातः॥ ६५॥ वरस्यबध्वा
सह भोजनं तु बद्धलामस्तास्वादनमेवनिस्सं॥ विभर्त्ति

मु॰वि॰

८

96

वि॰५

रत्नाखिलदुःखशांतिरनंतजन्मार्जितकर्मशांतिः ॥९६॥ फ-
लेनुबध्वा सह सामरस्यं पुरस्य सच्चित्सुखसौमनस्यं ॥ वि-
धूतमोहं विगतामनस्यं विचित्रवेदांतवचप्रशस्यं ॥९७॥
इह त्रिवाहायसदारपुत्रा सहोत्रसत्राः श्रुतवेदशास्त्राः ॥
कृताग्निहोत्रा विलसच्चरित्राः काशीमयंते गृहीणः पवि-
त्राः ॥९८॥ विधूतगर्वाजितारिवर्गा संत्यक्तसर्वाः स्वह-
स्यशर्वाः ॥ विमुक्तसंगा विजितांतरंगा वेदांतगाः सपत्न-
पम्नचित्रं ॥९९॥ काशीविमुक्ति संपत्तिमेतां यः
संस्मरेत्सुधीः ॥ भक्त्यानस्य भवेद्विश्वेश्वरनाथप्रसाद-
तः ॥१०॥ श्रीविश्वनाथंसगणं प्रणम्य साष्टांगयेन्मुहुः ॥ म ॥८॥

लिकर्त्याँ न नु साग स्वदेसं महद्दस्तुमे ॥७१॥ कामाग्नि
कू रूणा क्षिलल्लपा वी क्षा र्थिनः शिवे ॥ काशी क्षेत्रनिवा
सं मे विधे हि क्षिप्र मुक्तिदं ॥७२॥ मणिकर्णिवदेत स्मैन
ता मे कर्णा भरणं ॥ अलतत्त्वं स्मर न्कु र्वं देहत्या गमहोत्स
वं ॥७३॥ आदेहपातं मे देहि गंगे त्वत्तीर संश्रयं ॥ पश्चा
न्मायि विदं भो धौ ल हि स्यास्यसि सर्वदा ॥७४॥ कामा
रि रामा नुतत्सद्गुणा नामा राम लीला जितकामदामा॥
कारुण्यसां द्रा भित काम धे नो काशी निवासं मम दे
हि देव ॥७५॥ काशीस्य देव स्यतपेच मोक्ष धर्मो वग
तैषा स्थिन ये च का शपा ॥ स्वमुक्ति लाभाय च शंभुरद्यौ

१

का शंपा यतिः स्तोत्रमिदं चकार ॥७६॥ ॥७॥ इति
श्री काशीविशुद्धिकृत्कन्याविवाहसामग्रीसंग्रहणी ॥ सं
वत् १८१९ ॥ आषाढकृष्णपक्षे दशम्यां समाप्तं रविवा
सरे ॥ ॥७॥ ॥ गंगाराम काश्मीरेऽ ब्राह्मणेन लिखि
तं स्वार्थं परार्थं च ॥ ॥७॥ ॥ ॥ ॥७॥ ॥

काशीविवाह

१